

**แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล
ตามหลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี**
**GUIDELINES FOR DEVELOPING THE DESIRED CHARACTERISTICS OF DIGITAL AGE
ADMINISTRATORS BASED ON THE PUBBANIMITTA OF MAGGA 7
IN SINGBURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE**

¹ภิรมย์พร จิตรประไพ Phiomphon Chitprapai

²พระมหาอุดร อุตโตโร PhramahaUdorn Uttaro ³วินัย ทองมัน Winai Tongmun

^{1, 2, 3}มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Thailand

Corresponding Author E-mail: i_nan_ii@hotmail.com

Article Received: May 28, 2025. Revised: June 25, 2025. Accepted: June 26, 2025.

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล 2) เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยจำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี การวิจัยนี้เป็นวิจัยแบบผสมวิธีโดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณทำการเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารสถานศึกษาและครู จำนวน 269 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนและประมาณค่า ได้ค่าความเชื่อมั่นที่ 0.87 ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการทดสอบค่าที (t-test) และ F-test ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพทำการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 9 รูป/คน เครื่องมือวิจัยแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งมีโครงสร้างทำการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการจัดการข้อมูลและการสื่อสารดิจิทัล รองลงมา จริยธรรมและความรับผิดชอบทางดิจิทัลและต่ำสุด คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล 2) ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ไม่แตกต่างกันและขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบทางดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน 3) แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ประกอบด้วย (1) การติดตามแนวโน้มและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษาคือการสร้างวิสัยทัศน์ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัล โดยใช้หลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 ซึ่งเน้นการมีสติในการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและนักเรียนให้

สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล พร้อมทั้งสร้างการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง (2) การจัดการระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาคือการใช้หลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 ในการสร้างการจัดการข้อมูลที่มีระเบียบและเป็นระบบ โดยเน้นการมีสติในการรวบรวมและใช้ข้อมูลอย่างรอบคอบ มีการตรวจสอบคุณภาพข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้การจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อการตัดสินใจได้อย่างทันท่วงที (3) การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมคือการใช้หลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 เพื่อส่งเสริมการมีสติในการมองเห็นโอกาสใหม่ๆ และสนับสนุนการทดลองและการเรียนรู้จากความล้มเหลว โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างให้กับความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการแลกเปลี่ยนความรู้ รวมทั้งให้การสนับสนุนทางทรัพยากรเพื่อกระตุ้นการพัฒนาแนวคิดใหม่ๆ (4) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านเทคโนโลยีแก่บุคลากรคือการใช้หลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 โดยเน้นการมีสติและความตั้งใจในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างยั่งยืน (5) การดูแลความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนและบุคลากร คือการใช้หลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 โดยเน้นการมีสติในการจัดการข้อมูลอย่างรอบคอบและระมัดระวัง พร้อมทั้งสร้างการรับรู้และอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปกป้องข้อมูล และการตรวจสอบระบบอย่างสม่ำเสมอ

คำสำคัญ: คุณลักษณะอันพึงประสงค์, ผู้บริหารสถานศึกษา, ยุคดิจิทัล, หลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7

Abstract

This research article aimed 1) to study the desirable characteristics of educational administrators in the digital age, 2) to compare the opinions of educational administrators and teachers toward the desirable characteristics of educational administrators in the digital age, classified by personal factors, and 3) to propose a guideline for developing the desirable characteristics of educational administrators in the digital age based on the principles of the Seven Magguppāda-Pubbanimitta in the Singburi Primary Educational Service Area. This research was a mixed-method research using quantitative research. Data were collected from a sample group of 269 educational administrators and teachers. The research instrument was a scale and rating questionnaire with a reliability value of 0.87. Data were analyzed using frequency, percentage, mean, standard deviation, and t-test and F-test. Qualitative research collected data by interviewing 9 key informants. The research instrument was semi-structured interviews. Data were analyzed by content analysis.

The research results found that: 1) School administrators and teachers had opinions on the desirable characteristics of school administrators in the digital age in the Singburi Primary Educational Service Area at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the aspect with the highest value was digital data management and communication skills, followed by digital ethics and responsibility, and the lowest was human resource development in the digital age. 2) School administrators and teachers with different levels of

education and work experience did not have different opinions on the desirable characteristics of school administrators in the digital age, and different school sizes had different opinions on the desirable characteristics of school administrators in the digital age with statistical significance at the .05 level, except for ethics and digital responsibility, which did not differ. 3) The guidelines for developing the desirable characteristics of school administrators in the digital age according to the principles of the Seven Magguppāda-Pubbanimitta of the Singburi Primary Educational Service Area consisted of (1) Monitoring trends and innovations in educational technology, namely, creating a vision for lifelong learning and promoting the development of digital skills by using the principles of the Seven Magguppāda-Pubbanimitta, which emphasized mindfulness in learning and appropriate application of technology to develop the potential of personnel and students in line with changes in the digital age and created quality learning at all levels continuously. (2) The management of the educational institution's database system was to use the principles of the Seven Magguppāda-Pubbanimitta to create orderly and systematic data management, emphasizing mindfulness in collecting and using data carefully, checking data quality regularly, and promoting the development of modern tools and technologies to make data management efficient and able to respond to decision-making in a timely manner. (3) Creating an atmosphere conducive to creativity and innovation was to use the principles of the Seven Magguppāda-Pubbanimitta to promote mindfulness in seeing new opportunities and supporting experimentation and learning from failure by creating an environment open to creativity, promoting collaboration and knowledge exchange, and providing resources to stimulate the development of new ideas. (4) Promoting lifelong learning in technology for personnel was to use the principles of the Seven Magguppāda-Pubbanimitta by emphasizing mindfulness and intention to continuously learn new technologies, encouraging personnel to take responsibility for their own development and be flexible to change, and creating an atmosphere that supports sustainable learning and development. (5) Taking care of the security of students' and personnel's personal data was to use the principles of the Seven Magguppāda-Pubbanimitta by emphasizing mindfulness in managing data carefully and cautiously, and creating awareness and training personnel on data security, using modern technology to protect data, and regularly checking the system.

Keywords: Desired Characteristics, Administrators, Digital Age, The Seven Magguppāda-Pubbanimitta

บทนำ

โลกในศตวรรษที่ 21 โลกในศตวรรษที่ 21 เป็นโลกแห่งการเปลี่ยนแปลง” เป็นคำกล่าว ของ Peter Drucker ซึ่งถือได้ว่าเป็นปรมาจารย์ด้านการบริหารท่านหนึ่ง ซึ่งมีความสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร (Information and Communication Technology: ICT) ที่ได้พัฒนาอย่างรวดเร็ว อีกทั้งมีการค้นพบองค์ความรู้ใหม่ๆ เกิดขึ้นตลอดเวลา ดังนั้น ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงการเตรียมบุคลากรและตัวองค์กรเองให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงทั้งทางสภาพแวดล้อมขององค์กรและทางเทคโนโลยีที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างมากเช่นเดียวกัน ดังนั้น “ผู้บริหาร” หรือ “ผู้นำขององค์กร” ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญที่จะขับเคลื่อนองค์กร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีความรู้ ความสามารถ สมรรถนะ หรือทักษะเฉพาะที่จะนำพาองค์กรให้สามารถแข่งขันกับการเปลี่ยนแปลงที่กำลังเกิดขึ้น (ตวงพร รุ่งเรืองศรี, 2561)

ผู้อำนวยการสถานศึกษาเป็นหัวหน้าสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ถือว่าเป็นกุญแจแห่งความสำเร็จ นอกจากจะปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของสถานศึกษาแล้ว ผู้อำนวยการ สถานศึกษายังเป็นจุดเชื่อมโยงของนโยบายกับการปฏิบัติที่ใกล้ชิดกับผู้เรียนมากที่สุด ซึ่งแน่นอนว่า ผู้อำนวยการสถานศึกษาต้องมีคุณลักษณะอันดี มีความรู้ความสามารถ เป็นผู้นำครูและ บุคลากรทางการศึกษา ตลอดจนผู้ปกครองและชุมชนให้มาร่วมส่งเสริมและสนับสนุนการจัด การศึกษา ให้บรรลุผล คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 เป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้บริหารสถานศึกษาใน การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาตรฐานสากล ควรมีทักษะ การคิดขั้นสูง เพื่อผลิตภาพเชิงนวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศหรือการบริหารจัดการ สามารถสร้างแรงบันดาลใจ ให้ผู้ร่วมงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลง พัฒนาสู่เป้าหมายผ่านการจัดการด้วยการทำงานเป็นทีม มีการพัฒนาหลักสูตรสถาน ศึกษา และกระบวนการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะเกิดทักษะชีวิต และเป็นฐานแนวคิดในการเปลี่ยนจากผู้ บริโภคสู่ผู้ผลิตเพื่อให้เกิดความยั่งยืน สามารถสานสัมพันธ์กับสังคมและชุมชน และสามารถระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน (คมคาย น้อยสิทธิ์, 2561)

ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นกลไกสำคัญและมีอิทธิพลสูงสุดต่อคุณภาพของ ผลลัพธ์ที่ได้จากระบบ การศึกษาประสิทธิภาพของการบริหารและประสิทธิผลของ สถานศึกษา นักวิชาการหลายท่าน มีความเห็นตรงกันว่าความสำเร็จหรือความล้มเหลว ทางศึกษานั้นขึ้นอยู่กับผู้บริหารส่วนหนึ่งดังนั้นผู้บริหารจึงเป็นตัวแปรสำคัญในด้านการ จัดการศึกษาให้มีคุณภาพผู้บริหารสถานศึกษาในยุคใหม่ในศตวรรษที่ 21 จึงต้องมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและประสบการณ์ทางการบริหารการศึกษาเพื่อพัฒนาสถานศึกษาให้ ทันสมัยเหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงของโลก ผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 ต้องมี คุณลักษณะที่โดดเด่น มีทักษะและบทบาทในการบริหารการเปลี่ยนแปลงให้ได้อย่างมีประสิทธิภาพการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อใช้ในการกำหนดยุทธศาสตร์และนำไปสู่การ ปฏิบัติในอนาคต ซึ่งคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของ ผู้บริหารโรงเรียนเป็นคุณลักษณะหรือคุณสมบัติที่ดีของผู้บริหารโรงเรียนที่มีอยู่แล้วและ จำเป็นต้องสร้างขึ้นมาปรับปรุงพัฒนาให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้ร่วมงานและ ผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้บริหารต้องแสดงพฤติกรรมต่างๆ ตามบทบาทหน้าที่เพื่อจะช่วยให้การ บริหารงานโรงเรียนมีหลายด้าน (ชัยยนต์ เพาพาน ,2559) คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทยในยุคดิจิทัล เป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้บริหารสถานศึกษาในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาในองค์กรให้มีความเจริญก้าวหน้าอย่างมีประสิทธิภาพในระดับมาตรฐานสากลควรมีทักษะการคิดขั้นสูงเพื่อผลิตภาพเชิงนวัตกรรมโดยใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการ

บริหารจัดการสามารถสร้างแรงบันดาลใจให้ผู้ร่วมงานให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพัฒนาสู่เป้าหมายผ่านการจัดการด้วยการทำงานเป็นทีมมีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและกระบวนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนเกิดสมรรถนะเกิดทักษะชีวิตและเป็นฐานแนวคิดในการเปลี่ยนจากผู้ บริโภคสู่ผู้ผลิตเพื่อให้เกิดความยั่งยืนสามารถสานสัมพันธ์กับสังคมและชุมชน และสามารถระดมทรัพยากรจากทุกภาคส่วน (คมคาย น้อยสิทธิ์, 2561) การบริหารสถานศึกษา คือ งานในหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยตรงจึงจำเป็นต้องเป็นผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีความรู้ ความเข้าใจในบริบทของสถานศึกษาและชุมชนโดยรอบที่ตั้งของสถานศึกษา นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการกิจการดำเนินการของสถานศึกษาต้องแสดงออกให้เห็นถึงความเป็นผู้บริหารมืออาชีพรวมถึงต้องเข้าใจในกระบวนการบริหารและการจัดการตามมาตรฐานการศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารต้องพัฒนาตนเองให้มีความรู้ความเข้าใจ อย่างถ่องแท้ในวิชาชีพ พัฒนาตนเองให้มีคุณลักษณะที่เอื้อต่อการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพครูคุณภาพการเรียนการสอนภายในสถานศึกษาตลอดจน ดูแลการทำงานของครูในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ รวมไปถึงผู้บริหารสถานศึกษาต้องเป็นผู้ที่มีลักษณะที่พึงประสงค์ที่ดี ซึ่งลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารหรือผู้นำนั้น มาจากการทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษา พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาประกอบด้วย ด้านบุคลิกภาพ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านภาวะผู้นำ ด้านมนุษยสัมพันธ์และด้านความรู้ความสามารถในการบริหาร

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี มีแผนปฏิบัติงานในกลยุทธ์ที่ 3 เรื่องยกระดับคุณภาพการศึกษาให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 โดยสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานตามกลยุทธ์ที่ 3 ประกอบด้วย 1) เด็กปฐมวัยในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีพัฒนาการสมวัย 2) ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาภาคบังคับ มีความรักในสถาบันหลักของชาติและยึดมั่นการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นพลเมืองที่รู้สิทธิและหน้าที่ อย่างมีความรับผิดชอบ มีจิตสาธารณะ มีความรักและความภูมิใจในความเป็นไทย 3) ผู้เรียนทุกช่วงวัยในระดับการศึกษาภาคบังคับได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสอดคล้องกับศักยภาพ ให้เป็นผู้มีสมรรถนะและทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 4) ผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาเป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้ ทนต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีมีสมรรถนะ ความรู้ความเชี่ยวชาญ จรรยาบรรณและมาตรฐานวิชาชีพ และจิตวิญญาณความเป็นครู 5) สถานศึกษาจัดการศึกษาเพื่อการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development Goals : SDGs) โดยเฉพาะ SDG เป้าหมายที่ 4 การศึกษาที่มีคุณภาพและสร้างเสริมคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม ตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง 6) สถานศึกษา สามารถจัดการเรียนรู้ เชิงรุก (Active Learning) และมีระบบการวัดและประเมินผลเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของผู้เรียน (Assessment for Learning) ด้วยวิธีการที่หลากหลาย ยืดหยุ่นตอบสนองต่อความถนัดและความสนใจของผู้เรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้เป็นรายบุคคล (Personalized Learning) (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี, 2566)

จากรายงานผลการดำเนินการประจำปีงบประมาณ 2566 ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ด้านคุณภาพครูและบุคลากรทางการศึกษา พบว่าได้กำหนดนโยบายมาตรการและแนวทางการดำเนินการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษามีการบริหารอัตรากำลังที่มีประสิทธิภาพ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการพัฒนาตามความต้องการตามสมรรถนะและคุณลักษณะอันพึงประสงค์อย่างต่อเนื่อง แต่ยังคงมีปัญหาอุปสรรคหลายประการ อาทิเช่น หลักเกณฑ์อัตรากำลังครู-นักเรียน

ไม่เอื้อต่อการบริหารจัดการโดยเฉพาะอย่างยิ่งในโรงเรียนขนาดเล็ก ปัญหาครูไม่ครบชั้น ไม่ตรงตามวิชาเอก ครูมีภาระงานมากไม่สามารถสอนได้อย่างเต็มที่ ปัญหาการพัฒนาผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษาให้ ความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง ระเบียบ กฎหมาย แนวปฏิบัติหลักเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารและการ จัดการศึกษาการพัฒนาผู้บริหาร ครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความสามารถและคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ในการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการจัดการเรียนรู้และการพัฒนาตนเองยังไม่สามารถดำเนินการให้ เป็นไปตามวัตถุประสงค์ รวมทั้งการอยู่ในช่วงของการเปลี่ยนผ่านครูและบุคลากรจำเป็นที่จะต้องเร่งให้มีการ พัฒนาครูรุ่นใหม่ให้ได้รับประสบการณ์ในการเรียนรู้ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้อย่างมีคุณภาพ (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี, 2566)

ปัจจุบันสังคมได้พัฒนาก้าวหน้าและเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว มีการนำเทคโนโลยีที่ ทันสมัยเข้า มาใช้ในชีวิตประจำวัน ทำให้วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนในสังคมต้องปรับตัวและพัฒนาตนเองให้ก้าวทันต่อ การเปลี่ยนแปลงของโลกในหลายด้าน การพัฒนาตนเองเป็นความต้องการที่จะพัฒนาความรู้ความสามารถของ ตนให้เพิ่มขึ้น มีศักยภาพเกิดประโยชน์ต่อตนเองและหน่วยงานเป็น การพัฒนาตนให้ดีขึ้นด้วยสติปัญญาได้เป็น ส่วนหนึ่งของสังคมอย่างมีประสิทธิภาพ การดำเนินชีวิตอย่างมีความสุขเป็นประโยชน์ต่อตนเองและผู้อื่นด้วย จิตสำนึกของความมุ่งมั่นที่จะประสบความสำเร็จตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ด้วยความรู้ความเข้าใจและหลักการ พัฒนาตนเอง การนำหลักธรรมบุพณิมีตแห่งมรรค 7 อันเป็นธรรมของผู้ประพฤติปฏิบัติดีแล้วมาปฏิบัติเพื่อการ พัฒนาตนเองจะเป็นเครื่องหมายบ่งบอกล่วงหน้าว่า มรรคมิองค์ 8 ประการ อันประเสริฐจะเกิดขึ้นแก่ผู้นั้น ด้วยความเจริญก้าวหน้ามีความสมบูรณ์ทั้งร่างกาย และจิตใจ มีคุณธรรมจริยธรรมเกิดปัญญาพิจารณา เพื่อทำกิจการงานใดๆ ด้วยความรอบคอบและรอบรู้ สัมผัสประสบการณ์ ความเชี่ยวชาญและทักษะมีความ มุ่งมั่น ใฝ่รู้ ใฝ่สร้างสรรค์ในสิ่งใหม่ที่ดั่งงามด้วยแนวคิดพื้นฐานในการพัฒนาตนที่ถูกต้องมีเหตุผลมีความ ตระหนักและมีเจตคติที่ดีที่มีความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์ส่งผลให้ประสบความสำเร็จ ทั้งในชีวิตและหน้าที่การ งานนำพาพัฒนาตนให้ถึงพร้อมด้วยคุณสมบัติของผู้ที่พัฒนาแล้วด้วยความไม่ประมาทให้สมบูรณ์พร้อมด้วยกาย ศีล จิต และปัญญา (มยุรี คำปาเชื้อ, 2557)

ผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักบุพณิมีตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เพื่อนำผลการศึกษามาใช้เป็นแนวทาง ปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารสถานศึกษา อีกทั้งเป็นข้อมูลที่ใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาคุณลักษณะอัน พึงประสงค์ เพื่อประโยชน์สูงสุดต่อหน่วยงานและการบริหารจัดการให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสิงห์บุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยจำแนกตามปัจเจกบุคคล
3. เพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลตาม หลักบุพณิมีตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธีโดยมีวิธีดำเนินการวิจัยดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง 1) ประชากรในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี จำนวน 917 คน 2) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ได้ทำการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางการประมาณขนาดกลุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 269 คน

2. ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเชิงคุณภาพ ได้แก่ ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญ จำนวน 9 รูป/คน โดยเลือกแบบเจาะจงเป็นผู้ที่มีความรู้ทางด้านการบริหารสถานศึกษา เชี่ยวชาญด้านการเรียนการสอนและมีความรู้ด้านพระพุทธศาสนา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.1 แบบสอบถาม มีการสร้างแบบสอบถามดังนี้ 1) ศึกษาหลักการ ทฤษฎี จากเอกสาร ตำรา และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อกำหนด เป็นขอบข่ายในการสร้างแบบสอบถาม 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือวิจัย 3) ดำเนินการสร้างเครื่องมือวิจัย 4) ตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ โดยนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาความเหมาะสมของภาษาว่ามีความครอบคลุมหรือไม่ โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Item-Objective Congruence Index IOC) และเลือกข้อคำถามที่มีค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.60 - 1.00 มาสร้างเป็นแบบสอบถาม ซึ่งพบว่าข้อคำถามมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00 5) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับกลุ่มตัวอย่างทดลองใช้ จำนวน 30 ชุด เพื่อหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ผลการวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวมทั้งฉบับ เท่ากับ 0.87 6) ปรับปรุงแก้ไข และจัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้จริงเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้ ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นที่มีต่อผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี เมืองประกอบ 5 ประการ ลักษณะแบบสอบถามเป็นแบบใช้มาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ

3.2 แบบสัมภาษณ์เป็นแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างโดยแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับแนวทางการคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถาม นำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสถิติสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยหาค่าความถี่ และค่าร้อยละ 2) วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับการแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลตามหลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยวิเคราะห์หาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทั้งรายด้านและรายข้อโดยพิจารณาจากระดับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ 3) ทดสอบสมมติฐานเปรียบเทียบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลตามหลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

จำแนกตามระดับการศึกษา ประสิทธิภาพในการทำงานและขนาดของโรงเรียนโดยใช้สถิติทดสอบ ค่าที (t-test) และทดสอบค่าเอฟ (F-test)

4.2 การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา

สรุปผลการวิจัย

1. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวม ทั้ง 5 ด้าน ดังในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ย และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยภาพรวม

ที่	คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล	ระดับความคิดเห็น			อันดับที่
		$\bar{X}$	SD	แปลผล	
1	ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี	3.57	0.70	มาก	4
2	ทักษะการจัดการข้อมูลและการสื่อสารดิจิทัล	3.71	0.70	มาก	1
3	ความยืดหยุ่นและการส่งเสริมนวัตกรรม	3.58	0.75	มาก	3
4	การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล	3.53	0.74	มาก	5
5	จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อทางดิจิทัล	3.68	0.67	มาก	2
	รวมเฉลี่ย	3.61	0.71	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการจัดการข้อมูลและการสื่อสารดิจิทัล อยู่ในระดับมาก รองลงมาจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อทางดิจิทัลอยู่ในระดับมาก และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัลอยู่ในระดับมาก

2. การเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยจำแนกตามปัจเจกบุคคลสรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยพิจารณารายด้าน พบว่าไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยพิจารณารายด้านพบว่า ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีขนาดโรงเรียนต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยพิจารณารายด้านพบว่า

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จึงเป็นไปตามสมมติฐานการวิจัย ยกเว้นด้านจริยธรรมและความรับผิดชอบต่อทางดิจิทัล ไม่แตกต่างกัน

3. แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลตามหลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

3.1 ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี โดยใช้หลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 ควรเน้นการมีสติในการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและนักเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัลพร้อมทั้งสร้างการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในทุกะดับของการศึกษาอย่างต่อเนื่อง

3.2 ทักษะการจัดการข้อมูลและการสื่อสารดิจิทัล การจัดการระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษาคือการใช้หลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 ในการสร้างการจัดการข้อมูลที่มีระเบียบและเป็นระบบ โดยเน้นการมีสติในการรวบรวมและใช้ข้อมูลอย่างรอบคอบ มีการตรวจสอบคุณภาพข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้การจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อการตัดสินใจในเชิงกลยุทธ์ได้อย่างทันทั่วทั้ง

3.3 ความยืดหยุ่นและการส่งเสริมนวัตกรรม คือการใช้หลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 เพื่อส่งเสริมการมีสติในการมองเห็นโอกาสใหม่ๆ และสนับสนุนการทดลองและการเรียนรู้จากความล้มเหลว โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างให้กับความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการแลกเปลี่ยนความรู้ รวมทั้งให้การสนับสนุนทางทรัพยากรเพื่อกระตุ้นการพัฒนาแนวคิดใหม่ๆ ในการศึกษา

3.4 การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านเทคโนโลยีแก่บุคลากร คือการใช้หลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 โดยเน้นการมีสติและความตั้งใจในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรับผิดชอบต่อการพัฒนาตนเองและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งในด้านทักษะและความรู้เทคโนโลยีที่ทันสมัย

3.5 จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อทางดิจิทัล การดูแลความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนและบุคลากร คือการใช้หลักบุพนิมิตแห่งมรรค 7 โดยเน้นการมีสติในการจัดการข้อมูลอย่างรอบคอบและระมัดระวัง พร้อมทั้งสร้างการรับรู้และอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปกป้องข้อมูลและการตรวจสอบระบบอย่างสม่ำเสมอ เพื่อสร้างความมั่นใจให้กับนักเรียนและบุคลากรในความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคล

อภิปรายผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยพบผลการวิจัยสำคัญที่สามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ผลการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาและครูมีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาทางด้านพบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ทักษะการจัดการข้อมูลและการสื่อสารดิจิทัล รองลงมา จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อทางดิจิทัล และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีสะท้อน

ถึงความสำคัญของการพัฒนาและปรับตัวให้เข้ากับการเปลี่ยนแปลงในยุคดิจิทัล โดยเฉพาะในด้านทักษะการจัดการข้อมูลและการสื่อสารดิจิทัล ซึ่งถือเป็นสิ่งที่สามารถปรับใช้ได้ทันทีและมีผลกระทบอย่างมากต่อการเรียนการสอน ในขณะที่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในด้านดิจิทัลแม้จะมีความสำคัญ แต่ก็ยังเป็นกระบวนการที่ต้องใช้เวลาและความทุ่มเทในการพัฒนาจึงทำให้ค่าเฉลี่ยในด้านนี้ต่ำที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของพนิดา รัชฎาเพชร (2564) พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของศราวุฒิ ชันคำหมื่น (2566) ที่พบว่า (1) ครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของอรอนงค์ เทียบอุดม (2565) ที่พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารโรงเรียน โดยรวม อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวิลาวัลย์ วัชรโรทัย (2564) ที่พบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาของสถาบันการอาชีวศึกษา ภาคกลาง 1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษามีระดับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี พรหมทะสาร (2561) ที่พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีวะตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียน สังกัดกองการศึกษา เทศบาลเมืองมหาสารคาม มีความสำคัญอยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้านทุกด้าน

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี โดยพิจารณารายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกัน จึงปฏิเสธสมมติฐานการวิจัยทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การที่ผลการวิจัยพบว่าไม่มีความแตกต่างในความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน แสดงให้เห็นว่าความคิดเห็นต่อคุณลักษณะของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลไม่ได้ขึ้นอยู่กับระดับการศึกษา แต่ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้และพัฒนาในด้านทักษะการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างต่อเนื่อง การฝึกฝนและการเข้าถึงแหล่งความรู้ในการใช้เทคโนโลยีในกระบวนการศึกษาเป็นสิ่งที่ทุกคนสามารถพัฒนาได้อย่างเท่าเทียมกัน ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารหรือครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน นอกจากนี้ยุคที่เทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามามีบทบาทอย่างสูงในระบบการศึกษา การพัฒนาทักษะดิจิทัลและการใช้งานเทคโนโลยีได้กลายเป็นเรื่องสำคัญที่ทุกคนต้องเรียนรู้ ไม่ว่าจะเป็นผู้บริหารสถานศึกษาหรือครูที่มีระดับการศึกษาต่างกัน การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในงานบริหารหรือการสอนนั้นไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาอย่างตรงไปตรงมา แต่ขึ้นอยู่กับ การฝึกฝนและการใช้งานเครื่องมือดิจิทัลอย่างมีประสิทธิภาพ ในการดำเนินงานของผู้บริหารสถานศึกษาและครูในยุคดิจิทัล ทักษะในการใช้เครื่องมือดิจิทัล เช่น การจัดการข้อมูลและการสื่อสารผ่านช่องทางดิจิทัล มีความสำคัญสูงมาก ซึ่งทักษะเหล่านี้ไม่จำเป็นต้องขึ้นอยู่กับระดับการศึกษาของบุคคล การฝึกฝนการใช้เทคโนโลยีต่างๆ เช่น ระบบบริหารจัดการโรงเรียนออนไลน์ แพลตฟอร์มการเรียนการสอนดิจิทัล หรือเครื่องมือในการสื่อสารระหว่างครูกับนักเรียน เป็นทักษะที่สามารถเรียนรู้ได้ทั้งจากการอบรม การเรียนรู้จากประสบการณ์การทำงาน และการใช้เทคโนโลยีในชีวิตประจำวัน การพัฒนาคุณลักษณะทางดิจิทัลเป็นกระบวนการที่ต้องมีการฝึกฝนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง โดยไม่คำนึงถึงระดับการศึกษา สอดคล้องกับการวิจัยของกฤษฎาพร ชาพิศร (2566) ที่พบว่า ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบภาวะผู้นำดิจิทัลของ

ผู้บริหารสถานศึกษาพบว่า ภาพรวมของครูที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาแตกต่างกัน ส่วนอายุ วุฒิการศึกษา และประสบการณ์การทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกันเกิดจากหลายปัจจัยที่มีผลต่อการพัฒนาทักษะดิจิทัล ซึ่งไม่จำกัดเฉพาะประสบการณ์การทำงาน แต่ขึ้นอยู่กับการเรียนรู้ การฝึกอบรม และการปรับตัวต่อการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลที่มีความสำคัญสำหรับการพัฒนาการศึกษาในยุคนี้ โดยทั้งผู้บริหารและครูไม่ว่าจะมีประสบการณ์มากหรือน้อย ต่างก็ต้องพัฒนาทักษะเหล่านี้ให้ทันสมัยและมีประสิทธิภาพอย่างเท่าเทียมกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของศราวภูมิ ชันคำหมื่น (2566) ที่พบว่า ครูที่มีระดับการศึกษา ประสบการณ์ปฏิบัติงาน และวิทยฐานะต่างกัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณา รายด้าน ครูที่มีวิทยฐานะต่างกันมีความคิดเห็นด้านความรู้ความสามารถ ด้านบุคลิกภาพ และด้านมนุษยสัมพันธ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 สอดคล้องกับงานวิจัยของปฏิฐาน มหิเมือง (2565) ที่พบว่า การเปรียบเทียบคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย จำแนกตามระดับวุฒิการศึกษา ภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และจำแนกตามประสบการณ์การทำงาน ภาพรวมมีความแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่ในด้านการสร้างและปรับเปลี่ยนวิสัยทัศน์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 และสอดคล้องกับงานวิจัยของวิไล พรหมดาว (2566) ที่พบว่า ผลการเปรียบเทียบคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1 จำแนกตามเพศ โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ส่วนการจำแนกตามตำแหน่งและวุฒิการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และการจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานไม่แตกต่างกัน

3. ผลการเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลตามหลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ประกอบด้วย 1) การติดตามแนวโน้มและนวัตกรรมทางเทคโนโลยีการศึกษาคือการสร้างวิสัยทัศน์ในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และส่งเสริมการพัฒนาทักษะดิจิทัล โดยใช้หลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 ซึ่งเน้นการมีสติในการเรียนรู้และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เพื่อพัฒนาศักยภาพของบุคลากรและนักเรียนให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของยุคดิจิทัล พร้อมทั้งสร้างการเรียนรู้ที่มีคุณภาพในทุกระดับอย่างต่อเนื่อง 2) การจัดการระบบฐานข้อมูลของสถานศึกษา คือการใช้หลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 ในการสร้างการจัดการข้อมูลที่มีระเบียบและเป็นระบบ โดยเน้นการมีสติในการรวบรวมและใช้ข้อมูลอย่างรอบคอบ มีการตรวจสอบคุณภาพข้อมูลอย่างสม่ำเสมอ พร้อมส่งเสริมการพัฒนาเครื่องมือและเทคโนโลยีที่ทันสมัยเพื่อให้การจัดการข้อมูลมีประสิทธิภาพและสามารถตอบสนองต่อการตัดสินใจได้อย่างทันทั่วทั้ง 3) การสร้างบรรยากาศที่เอื้อต่อการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมคือการใช้หลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 เพื่อส่งเสริมการมีสติในการมองเห็นโอกาสใหม่ๆ และสนับสนุนการทดลองและการเรียนรู้จากความล้มเหลว โดยการสร้างสภาพแวดล้อมที่เปิดกว้างให้กับความคิดสร้างสรรค์ ส่งเสริมการทำงานร่วมกันและการแลกเปลี่ยนความรู้ รวมทั้งให้การสนับสนุนทางทรัพยากรเพื่อกระตุ้นการพัฒนาแนวคิดใหม่ๆ 4) การส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตด้านเทคโนโลยีแก่บุคลากร คือการใช้หลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 โดยเน้นการมีสติและความตั้งใจในการเรียนรู้เทคโนโลยีใหม่ๆ อย่างต่อเนื่อง ส่งเสริมให้บุคลากรมีความรับผิดชอบในการพัฒนาตนเองและยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลง พร้อมทั้งสร้างบรรยากาศที่สนับสนุนการเรียนรู้และการพัฒนาอย่างยั่งยืน 5) การดูแลความปลอดภัยของข้อมูลส่วนบุคคลของนักเรียนและบุคลากร คือการใช้หลักบุญนิมิต

แห่งมรรค 7 โดยเน้นการมีสติในการจัดการข้อมูลอย่างรอบคอบและระมัดระวัง พร้อมทั้งสร้างการรับรู้และอบรมบุคลากรเกี่ยวกับการรักษาความปลอดภัยของข้อมูล การใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยในการปกป้องข้อมูล และการตรวจสอบระบบอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับแนวคิดของ Magnuson (1971) ให้ความหมายว่า คุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จโดยจำแนกคุณลักษณะของผู้จัดการโรงเรียนออกเป็น 2 ลักษณะ คือ 1) คุณลักษณะด้านวิชาชีพ ได้แก่ มีความสามารถที่ติดต่อและเข้ากับผู้อื่นได้ดีมีความรู้ในวิชาชีพเป็นอย่างดี ผู้จกมอบหมายให้ผู้อื่นทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีในผู้ร่วมงานมีส่วนร่วมในการตัดสินใจเป็นผู้ที่นำเข้าใกล้และมีเวลาสำหรับผู้ร่วมงานให้ความสนใจบุคคลอื่นๆ มีความสามารถในการวางแผนและการจัดระเบียบงาน รับฟังความคิดเห็นจากบุคคลอื่นๆ และรู้จักใช้ช่องทางแห่งอำนาจหน้าที่ 2) คุณลักษณะส่วนตัว ประกอบด้วยคุณลักษณะที่สำคัญ ดังนี้ มีวิจรรย์ญาณ และมีความยุติธรรม มีความซื่อสัตย์ และจงรักภักดี มีความรู้กว้างขวาง เป็นผู้มีสติไม่ใช้อารมณ์ มีความจริงใจ มีความเป็นมิตร มีอารมณ์ขัน มีใจกว้าง และเปิดเผย มีความเสมอต้นเสมอปลาย และมีความเมตตาปราณีและเอื้ออาทรต่อผู้อื่น สอดคล้องกับแนวคิดของ Pressel (1986) ที่พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาที่มีจิตใจอ่อนโยนน้อยกว่าผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ผู้สำเร็จปริญญาเอกจะยึดกลุ่มเป็นสำคัญและผู้บริหารโดยทั่วๆ ไปจะเป็นผู้ที่ชอบแสดงออกให้ความรู้สึกรอบอุ้นแก่เพื่อนร่วมงาน ปรับตัวได้ดี ฉลาดและรู้จักใช้อำนาจ จิตใจอ่อนโยนและเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม มากกว่าประโยชน์ส่วนตัว นอกจากนี้ยังพบอีกว่าผู้บริหารการศึกษาที่มีลักษณะความเป็นผู้บริหารและเป็นผู้กระตุ้นเพื่อนร่วมงานในการปฏิบัติงานได้มากกว่าผู้บริหารด้านอื่นๆ

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยของพระครูใบฎีกาอิทธิพล กิตติพล (พรหมมาพันธุ์) (2567) ที่พบว่า แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลตามหลักพุทธธรรมของผู้บริหารสำนักศาสนศึกษา ประกอบด้วย 1) พหุสสุตา (ฟังและการเรียนรู้) การฟังและการเรียนรู้เทคโนโลยีโดยการฟังและทำความเข้าใจความต้องการ สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการวัดและประเมินผล ให้คำแนะนำที่มีประสิทธิภาพและการติดตาม ประเมินการสอนโดยใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลของครู 2) ธตา (ทรงจำแม่นยำ) ทรงจำแม่นยำจับหลักหรือสาระได้ ทรงจำความไวแม่นยำในข้อปฏิบัติและจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ดำเนินการให้เกิดความเสมอภาคในการเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลในสำนักศาสนศึกษา 3) วจสา ปริจิตา (เข้าใจและการปฏิบัติได้จริง) เข้าใจและการปฏิบัติได้จริงเข้าใจความต้องการในการพัฒนาวิชาชีพด้านการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลให้กับครูและบุคลากร สนับสนุนการเรียนการสอน 4) มนसानุเปกขิตา (วิเคราะห์) วิเคราะห์ความพึงพอใจของครูและบุคลากรด้านเทคโนโลยีดิจิทัล สนับสนุนการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในด้านการบริหารงาน 5) ทิฏฐิยา สุปฏิวิธธา (สังเคราะห์และการประยุกต์) สังเคราะห์และการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการพัฒนาร่วมกับการมีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์เทคโนโลยีดิจิทัล สอดคล้องกับงานวิจัยของสัญญา พันพิลา (2562) ที่พบว่า ความสามารถด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดลงไป คือ ด้านการควบคุมกำกับและการปฏิบัติตามกฎหมาย นโยบายและมาตรฐานการจัดการด้านผู้นำดิจิทัล ด้านความเข้าใจและใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ด้านเทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อยกระดับศักยภาพองค์กร ด้านการขับเคลื่อนการเปลี่ยนแปลงด้านดิจิทัล ด้านการบริหารกลยุทธ์และการจัดการโครงการและด้านการออกแบบกระบวนการและการให้บริการด้วยระบบดิจิทัล และสอดคล้องกับงานวิจัยของสุภาวดี พรหมทะสาร (2561) พบว่า ผู้บริหารควรรับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้อื่นเพื่อนำมาพัฒนาตนเอง มีเป้าหมายมีแผนมีจุดจําพะไระ ชัดเจน แต่งกายถูกกาลเทศะ สะอาดเรียบร้อย เป็นผู้ที่มีความสง่างามมีวุฒิภาวะสามารถ

ควบคุมอารมณ์ของตัวเองได้ ประพฤติปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ผู้ใต้บังคับบัญชาและที่สำคัญต้องเป็นผู้ที่มีความรอบรู้เป็นที่น่าเคารพนับถือของผู้ใต้บังคับบัญชาและชุมชน ผู้บริหารควรสั่งการให้ชัดเจนง่ายต่อการปฏิบัติ รวมถึงผู้บริหารควรดำรงชีวิตอยู่ในครรลองครองธรรม ประพฤติปฏิบัติในสิ่งที่ดีงาม มีสติสัมปชัญญะ มีความเมตตากรุณาเอื้ออาทรต่อผู้ใต้บังคับบัญชา มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละเห็นแก่ประโยชน์ของส่วนรวม เป็นสำคัญ ตั้งใจปฏิบัติงานให้สำเร็จลุล่วงอย่างมีประสิทธิภาพ มีความซื่อสัตย์สุจริต มีความยุติธรรม มีความสุขุมรอบคอบ ดำรงชีวิตอย่างพอเพียง และละเว้นจากอบายมุข

องค์ความรู้การวิจัย

องค์ความรู้จากการวิจัยครั้งนี้ คือ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี มีความสัมพันธ์จากการบูรณาการดังนี้

วงกลมชั้นในสุด ได้แก่ วัตถุประสงค์ที่ผู้วิจัยได้ตั้งเป้าหมายไว้ คือ แนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี

วงกลมชั้นที่ 2 ได้แก่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี 2) ทักษะการจัดการข้อมูลและการสื่อสารดิจิทัล 3) ความยืดหยุ่นและการส่งเสริมนวัตกรรม 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล และ 5) จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อทางดิจิทัล ที่บูรณาการร่วมกับหลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7

วงกลมชั้นที่ 3 ได้แก่หลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 ประกอบด้วย 1) กัลยาณมิตตตา 2) สีสัมปทา และ 3) ฉันทสัมปทา 4) อตตสัมปทา 5) ทิฐิสัมปทา 6) อปปมาทสัมปทา และ 7) โยนิโสมนสิการสัมปทา

องค์ความรู้ที่ได้รับจากการวิจัย

ประเด็นที่ 1 คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ประกอบด้วย 5 ด้าน ดังนี้ 1) ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี 2) ทักษะการจัดการข้อมูลและการสื่อสารดิจิทัล 3) ความยืดหยุ่นและการส่งเสริมนวัตกรรม 4) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล และ 5) จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อทางดิจิทัล เพื่อแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล

ประเด็นที่ 2 การใช้หลักธรรมหลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 มาบูรณาการปรับใช้ร่วมกันซึ่งจะเป็นเครื่องมือในการเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล เพื่อให้บรรลุเป้าหมายในการเสนอแนวทางการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักบุญนิมิตแห่งมรรค 7 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ทั้ง 5 ด้าน โดยภาพรวมดังนี้

1. ความเป็นผู้นำทางเทคโนโลยี การเสริมสร้างทักษะในการใช้เทคโนโลยีให้เป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการและพัฒนาคุณภาพการศึกษาผ่านการนำเทคโนโลยีที่ทันสมัยมาใช้ในการสื่อสารและการเรียนการสอน เพื่อสร้างความร่วมมือและความยั่งยืนในการพัฒนาความรู้ของครูและนักเรียนในยุคดิจิทัล

2. ทักษะการจัดการข้อมูลและการสื่อสารดิจิทัล การพัฒนาความสามารถในการจัดการและวิเคราะห์ข้อมูลการศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ โดยใช้เครื่องมือดิจิทัลในการสื่อสารและประสานงานกับครูนักเรียน และผู้ปกครอง เพื่อสร้างความโปร่งใสและเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจทางการศึกษาท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยี

3. ความยืดหยุ่นและการส่งเสริมนวัตกรรม การพัฒนาความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว โดยสนับสนุนการคิดสร้างสรรค์และนวัตกรรมการใหม่ๆ มาใช้ในการพัฒนาการศึกษาทั้งในด้านการเรียนการสอนและการบริหารจัดการ เพื่อให้การศึกษาสามารถตอบสนองต่อความต้องการของสังคมในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4. การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ในยุคดิจิทัล การส่งเสริมให้ครูและบุคลากรทางการศึกษามีทักษะในการใช้เทคโนโลยีและการเรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อพัฒนาความสามารถในการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบดิจิทัล รวมทั้งสร้างแรงบันดาลใจในการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะใหม่ๆ อย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงในโลกดิจิทัล

5. จริยธรรมและความรับผิดชอบต่อทางดิจิทัล การส่งเสริมให้ผู้บริหารมีความตระหนักรู้ในเรื่องจริยธรรมในการใช้เทคโนโลยี โดยเน้นการใช้เครื่องมือดิจิทัลอย่างมีความรับผิดชอบ ส่งเสริมให้ครูและนักเรียนเข้าใจถึงการปฏิบัติตนในโลกออนไลน์อย่างถูกต้องและปลอดภัย เพื่อสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้และการพัฒนาคุณธรรมในยุคดิจิทัล สรุปดังในภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ความรู้การวิจัย

ข้อเสนอแนะการวิจัย

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้
 - 1.1 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ควรส่งเสริมการฝึกอบรมทักษะด้านเทคโนโลยีและการบริหารจัดการดิจิทัลแก่ผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากรอย่างต่อเนื่องและเหมาะสม
 - 1.2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ควรส่งเสริมการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านทักษะด้านเทคโนโลยีและการบริหารจัดการดิจิทัล เพื่อส่งเสริมและพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล
 - 1.3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ควรสนับสนุนด้านงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม ที่เอื้อต่อการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล
 - 1.4 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ควรเสริมสร้างความร่วมมือกับชุมชน ผู้ปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา ครูและบุคลากร ตลอดจนนักเรียนในการพัฒนาสมรรถนะและทักษะด้านเทคโนโลยีดิจิทัล
 - 1.5 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ควรสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่ยึดหลักความรับผิดชอบและความโปร่งใสในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลอย่างเหมาะสมและตรวจสอบได้
 2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป
 - 2.1 ควรทำการศึกษาความคาดหวังและประเมินความพึงพอใจของสถานศึกษาในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล
 - 2.2 ควรมีการทำวิจัยเชิงสถิติเกี่ยวกับปัจจัยการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ที่ส่งผลต่อเป้าหมายของการพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้มีการพัฒนาแนวทางการบริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผลและบรรลุเป้าหมาย
 - 2.3 ศึกษาการมีส่วนร่วมการพัฒนาความสามารถในการสร้างความร่วมมือภายในสถานศึกษา และชุมชนในการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล
 - 2.4 ประเมินผลการสร้างวัฒนธรรมการเรียนรู้ที่เน้นความรับผิดชอบและจริยธรรมการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัล ตามหลักพุทธธรรม
 - 2.5 ควรพัฒนารูปแบบการพัฒนาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคดิจิทัลโรงเรียนประถมศึกษาและนำมาเปรียบเทียบกับผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
-

เอกสารอ้างอิง

- กฤษฎาพร ชาพิศร. (2566) ภาวะผู้นำดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร. วารสารบริหารการศึกษา มศว, 20(39), 115-126.
- คมคาย น้อยสิทธิ์. (2561). ผู้บริหารยุค 4.0. วารสารครุศาสตร์, 46(4), 40-57.
- ชัยยนต์ เพาพาน. (2559). แนวคิดทฤษฎีพื้นฐานการเป็นผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารการศึกษา, 12(1), 1-9.
- ดวงพร รุ่งเรืองศรี. (2561). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารในศตวรรษที่ 21. วารสารด้านการบริหาร รัฐบาลและการเมือง, 7(1), 106-149.
- ปฐิธาน มหิเมือง. (2565). การศึกษาคุณลักษณะภาวะผู้นำทางการศึกษาของผู้บริหารยุคดิจิทัล โรงเรียนในสังกัดเทศบาลนครเชียงราย. การศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองการศึกษามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยพะเยา.
- พนิดา รัชฎาเพชร. (2564). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามความคิดเห็นของข้าราชการครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพัทลุง เขต 2. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พระครูใบฎีกาอิทธิพล กิตติพิโล (พรหมมาพันธุ์). (2563). แนวทางการพัฒนาภาวะผู้นำยุคดิจิทัลตามหลักพุทธธรรมของผู้บริหารสำนักศาสนศึกษาแผนกธรรมสนามหลวงในเขตปกครองคณะสงฆ์ ภาค 1. วารสารบรรณการศึกษาและมนุษยสังคมศาสตร์, 5(3), 1-17.
- มยุรี คำปาเชื้อ. (2553). บุพนิมิตแห่งมรรค 7 นำพาพัฒนาดน. วารสารครุศาสตร์ปริทรรศน์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 1(2), 119-134.
- วิลาวลัย วัชรทัย. (2564). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคกลาง 1 สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารวิชาการคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชพฤกษ์, 15(ฉบับพิเศษ), 71-72.
- วิไล พรหมดาว. (2566). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏศรีสะเกษ, 17(1), 89-102.
- ศราวุฒิ ชันคำหมื่น. (2566). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษายุคประเทศไทย 4.0 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาบุรีรัมย์. วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์, 18(1), 51-71.
- สัญญา พันพิลา. (2562). ความสามารถด้านดิจิทัลของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบึงกาฬ. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมธิราช.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี. (2566). รายงานผลการดำเนินงาน ประจำปีงบประมาณ 2566. สิงห์บุรี: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี.
- สุภาวดี พรหมทะสาร. (2561). คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้บริหารที่ส่งผลต่อประสิทธิผล การบริหารงานในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษานครพนม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- อรอนงค์ เทียบอุดม. (2565). คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของผู้บริหารสถานศึกษามีอาชีพตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนสังกัดกองการศึกษาเทศบาลเมืองมหาสารคาม. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- Cronbach, Lee J. (1971). Essentials of psychological testing. 4 th ed. New York: Harper & Row.
- Krejcie, R. V. and Morgan, D. W. (1970). Determining Sample Size for Research Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3), 607-610.
- Likert, Rensis. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale in Reading in Attitude Theory and Measurement. New York: Wiley & Son.
- Magnuson, W.C. (1971). The characteristics of successful school business managers. Dissertation Abstract International.
- Pressel. D.A. (1986). A study of the Relationship Between Personality Factors and Aspiration for Leadership. Dissertation Abstract International.